

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Przegląd pakietu telekomunikacyjnego

(2017/C 207/15)

Sprawozdawca:	Mart VÖRKLAEV (EE/ALDE), burmistrz gminy Rae
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego” COM(2016) 587 final Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Sieć 5G dla Europy: plan działania” COM(2016) 588 final Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 w odniesieniu do propagowania łączności internetowej w społecznościach lokalnych COM(2016) 589 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Nowa zalecana poprawka

Motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Biorąc pod uwagę potrzeby łączności internetowej w Unii oraz konieczność wspierania sieci dostępu, które mogą zapewnić w całej UE korzystanie z internetu za pośrednictwem bardzo szybkich usług szerokopasmowych, należy dążyć do tego, by pomoc finansowa przyznawana była w sposób równomierny pod względem geograficznym.	Biorąc pod uwagę potrzeby łączności internetowej w Unii oraz konieczność wspierania sieci dostępu, które mogą zapewnić w całej UE korzystanie z internetu za pośrednictwem bardzo szybkich usług szerokopasmowych, należy dążyć do tego, by pomoc finansowa przyznawana była w sposób równomierny pod względem geograficznym i by przyczyniała się – w granicach faktycznie otrzymanych wniosków i w pełnej zgodności z zasadami dotyczącymi konkretnych finansowych form pomocy określonych w rozporządzeniu finansowym – do gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności UE poprzez szczególne uwzględnienie potrzeb społeczności lokalnych.

Uzasadnienie

Przyznawanie środków w sposób równomierny pod względem geograficznym nie ma znaczenia, jeśli nie przyczynia się do realizacji celu dotyczącego spójności.

Poprawka 2

Nowa zalecana poprawka

Motyw 11

Nowy motyw:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	Aby zagwarantować instalowanie lokalnych punktów dostępu bezprzewodowego również w mniejszych miastach i na obszarach wiejskich, należy przeprowadzić specjalną kampanię informacyjną o tej pomocy finansowej, we współpracy z państwami członkowskimi, władzami regionalnymi i odpowiednimi stowarzyszeniami władz lokalnych.

Uzasadnienie

Informacja o inicjatywie WiFi4EU musi koniecznie dotrzeć także do mniejszych miast i gmin wiejskich.

Poprawka 3

Nowa zalecana poprawka

Artykuł 2 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>3. w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„7. Całkowita kwota budżetu przyznanego na instrumenty finansowe na rzecz sieci szerokopasmowych nie przekracza minimum niezbędnego do wskazania racjonalnych pod względem kosztów interwencji, które są określane na podstawie ocen <i>ex ante</i>, o których mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1316/2013.</p> <p>Kwota ta wynosi do 15 % koperty finansowej na sektor telekomunikacyjny, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1316/2013.”;</p> <p>b) dodaje się ustęp w brzmieniu:</p> <p>„5a. Działanie przyczyniające się do realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w zakresie zapewniania bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej w ośrodkach lokalnego życia społecznego uzyskuje wsparcie w postaci:</p> <p>a) dotacji lub</p> <p>b) form pomocy finansowej innych niż instrumenty finansowe.”;</p>	<p>3. w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„7. Całkowita kwota budżetu przyznanego na instrumenty finansowe na rzecz sieci szerokopasmowych nie przekracza minimum niezbędnego do wskazania racjonalnych pod względem kosztów interwencji, które są określane na podstawie ocen <i>ex ante</i>, o których mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1316/2013.</p> <p>Kwota ta wynosi do 15 % koperty finansowej na sektor telekomunikacyjny, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1316/2013.”;</p> <p>b) dodaje się ustęp w brzmieniu:</p> <p>„5a. Działanie przyczyniające się do realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i spełniające określone minimalne standardy techniczne w zakresie zapewniania bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej w ośrodkach lokalnego życia społecznego uzyskuje wsparcie w postaci:</p> <p>a) dotacji lub</p> <p>b) form pomocy finansowej innych niż instrumenty finansowe.</p> <p>c) Komisja ustala minimalne standardy techniczne, o których mowa w ust. 5a, za pomocą aktu delegowanego.”;</p>

Uzasadnienie

Minimalne wymagania techniczne mają kluczowe znaczenie w sieci WiFi4EU. Opracowanie jednolitych wymogów zapobiegnie tworzeniu sieci opartej na przestarzałej technologii czy problemom w zakresie jakości.

Poprawka 4

Nowa zalecana poprawka

Art. 2 ust. 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>6. w załączniku dodaje się sekcję w brzmieniu:</p> <p>„SEKCJA 4 ŁĄCZNOŚĆ BEZPRZEWODOWA W OŚRODKACH LOKALNEGO ŻYCIA SPOŁECZNEGO</p> <p>Działania mające na celu zapewnienie bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej w ośrodkach lokalnego życia społecznego, w tym w przestrzeniach zewnętrznych dostępnych publicznie, które odgrywają istotną rolę w publicznym życiu społeczności lokalnej, kwalifikują się do otrzymania pomocy finansowej.</p> <p>Pomoc finansowa jest udostępniana podmiotom realizującym zadania publiczne, takim jak władze lokalne i dostawcy usług publicznych, w celu zapewnienia bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej poprzez stworzenie lokalnych punktów dostępu bezprzewodowego.</p> <p>Projekty dotyczące zapewniania bezprzewodowej łączności poprzez ogólnie dostępne lokalne punkty dostępu bezprzewodowego mogą otrzymać finansowanie, jeśli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) są wdrażane przez podmioty realizujące zadania publiczne, posiadające zdolność do planowania i nadzorowania tworzenia wewnętrznych i zewnętrznych lokalnych punktów dostępu bezprzewodowego w miejscach publicznych; 2) opierają się na bardzo szybkich łączach szerokopasmowych umożliwiających użytkownikom korzystanie z internetu wysokiej jakości, który <ol style="list-style-type: none"> a) jest bezpłatny, łatwo dostępny i wykorzystuje najnowocześniejsze urządzenia; oraz b) wspiera dostęp do innowacyjnych usług cyfrowych, takich jak usługi świadczone za pośrednictwem infrastruktury usług cyfrowych; 3) wykorzystują wspólną identyfikację wizualną, którą dostarczy Komisja, oraz są połączone z powiązаныmi narzędziami internetowymi. <p>Projekty powielające na tym samym obszarze już istniejące prywatne lub publiczne oferty o podobnych cechach nie są objęte pomocą finansową.</p>	<p>6. w załączniku dodaje się sekcję w brzmieniu:</p> <p>„SEKCJA 4 ŁĄCZNOŚĆ BEZPRZEWODOWA W OŚRODKACH LOKALNEGO ŻYCIA SPOŁECZNEGO</p> <p>Działania mające na celu zapewnienie bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej w ośrodkach lokalnego życia społecznego, w tym w przestrzeniach zewnętrznych dostępnych publicznie, które odgrywają istotną rolę w publicznym życiu społeczności lokalnej, kwalifikują się do otrzymania pomocy finansowej.</p> <p>Pomoc finansowa jest udostępniana podmiotom realizującym zadania publiczne, takim jak władze lokalne i dostawcy usług publicznych, w celu zapewnienia bezpłatnej lokalnej łączności bezprzewodowej poprzez stworzenie lokalnych punktów dostępu bezprzewodowego.</p> <p>Projekty dotyczące zapewniania bezprzewodowej łączności poprzez ogólnie dostępne lokalne punkty dostępu bezprzewodowego mogą otrzymać finansowanie, jeśli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) są wdrażane przez podmioty realizujące zadania publiczne, posiadające zdolność do planowania i nadzorowania tworzenia wewnętrznych i zewnętrznych lokalnych punktów dostępu bezprzewodowego w miejscach publicznych; 2) opierają się na bardzo szybkich łączach szerokopasmowych, spełniających minimalne standardy techniczne, o których mowa w art. 5b, umożliwiających użytkownikom korzystanie z internetu wysokiej jakości, który <ol style="list-style-type: none"> a) jest bezpłatny, łatwo dostępny i wykorzystuje najnowocześniejsze urządzenia; oraz b) wspiera dostęp do innowacyjnych usług cyfrowych, takich jak usługi świadczone za pośrednictwem infrastruktury usług cyfrowych; 3) wykorzystują wspólną identyfikację wizualną, którą dostarczy Komisja, oraz są połączone z powiązаныmi narzędziami internetowymi. <p>Projekty powielające na tym samym obszarze już istniejące prywatne lub publiczne oferty o podobnych cechach nie są objęte pomocą finansową.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Dostępne środki przydzielone zostają w sposób równomierny pod względem geograficznym i zgodnie z zasadą »kto pierwszy ten lepszy« projektem spełniającym powyższe warunki na podstawie otrzymanych wniosków.”	Dostępne środki przydzielone zostają projektem spełniającym powyższe warunki w sposób, który jest równomierny pod względem geograficznym i który przyczynia się – w granicach faktycznie otrzymanych wniosków i w pełnej zgodności z zasadami dotyczącymi konkretnych finansowych form pomocy określonych w rozporządzeniu finansowym – do gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności UE poprzez szczególne uwzględnienie potrzeb społeczności lokalnych.

Uzasadnienie

Minimalne wymagania techniczne mają kluczowe znaczenie w sieci WiFi4EU. Opracowanie jednolitych wymogów zapobiegnie tworzeniu sieci opartej na przestarzałej technologii czy problemom w zakresie jakości.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Zwraca uwagę na to, że po raz pierwszy podstawowy szerokopasmowy dostęp do internetu uznano za usługę powszechną. Europejscy obywatele mają prawo do korzystania z funkcjonalnego dostępu do usług internetowych po przystępnych cenach umożliwiającego pełne uczestnictwo w gospodarce cyfrowej i społeczeństwie cyfrowym na całym terytorium Unii Europejskiej. Jest to bardzo ważny krok na drodze do włączenia cyfrowego, obejmującego również konieczne taryfy preferencyjne czy udostępnianie bonów dla obywateli o specjalnych potrzebach oraz dla gmin i miast z myślą o utworzeniu darmowych publicznych punktów dostępu Wi-Fi.
2. Uważa, że zapewnienie podstawowego dostępu do łącz szerokopasmowych jest celem leżącym w interesie ogólnym, a uznanie tego za usługę powszechną musi iść w parze z pełnym uznaniem obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Ma to kapitalne znaczenie na tych obszarach, na których nie można osiągnąć tego celu na zasadach rynkowych, co sprawia, że niezbędne są tam inwestycje publiczne.
3. Jest świadomy tego, że od czasu przeglądu ram prawnych UE w dziedzinie telekomunikacji w 2009 r. miały miejsce istotne zmiany. Ramy te przyczyniły się wprawdzie do zapewnienia podstawowego zasięgu łączności szerokopasmowej w całej UE, ale pojawiają się masowo liczne nowe potrzeby i wzorce konsumpcji i tendencja ta utrzyma się w nadchodzących latach. Rozwój internetu rzeczy, rzeczywistość wirtualna i rozszerzona, przetwarzanie w chmurze, zarządzanie dużymi zbiorami danych, usługi i aplikacje w zakresie gospodarki dzielenia się, przemysł 4.0 – wszystko to doprowadzi do jeszcze większego zapotrzebowania na wydajne sieci przesyłu danych i połączenia między nimi.
4. Podkreśla, że już dziś kształtujemy infrastrukturę przyszłości.
5. Podkreśla, że w obliczu zwiększonej konsumpcji danych⁽¹⁾ oraz nasilenia równoczesnego dostępu do danych, tendencji do wysokiej prędkości pobierania i wysyłania danych oraz potrzeby powszechnego transferu w czasie zbliżonym do rzeczywistego, który to transfer byłby jednocześnie dostosowany do potrzeb i niezawodny, niezbędne będzie udostępnienie niezwykle wydajnych sieci, do których dostęp będzie coraz więcej użytkowników końcowych w całej Europie. W niektórych krajach (Japonia, Korea) gigabitowy dostęp do internetu jest już rzeczywistością i Europa też powinna do tego dążyć, mając na uwadze wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy, konkurencyjność i wewnętrzną spójność.
6. Uważa za istotne, by podmioty gospodarcze i społeczne, takie jak szkoły, szkoły wyższe, ośrodki badawcze, węzły transportowe, dostawcy usług publicznych, tacy jak szpitale i placówki edukacyjne, a także przedsiębiorstwa, otrzymały dostęp do szybkiego internetu, umożliwiającego użytkownikom przesyłanie i pobieranie danych z prędkością co najmniej 1 Gb/s.
7. Jest zdania, że wszystkie miejskie i wiejskie gospodarstwa domowe w UE powinny mieć dostęp do internetu o prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, którą można by zwiększać do 1 Gb/s.

⁽¹⁾ Z badań wynika, że przedsiębiorstwa, które analizują duże zbiory danych, mogą zwiększyć swoją wydajność o 5 % do 10 % w porównaniu z przedsiębiorstwami, które takich analiz nie przeprowadzają, oraz że przetwarzanie dużych zbiorów danych w Europie w latach 2014–2020 mogłoby przynieść wzrost PKB o 1,9 %.

8. Podziela zdanie Komisji, że na wszystkich obszarach miejskich oraz przy wszystkich głównych naziemnych szlakach komunikacyjnych należy zapewnić ciągły zasięg 5G. Popiera cel pośredni dotyczący zagwarantowania, by w przynajmniej jednym dużym mieście w każdym państwie członkowskim do końca 2020 r. dostępna była sieć 5G jako usługa komercyjna. Komisja Europejska musi jak najszybciej zakończyć niezbędne standaryzacje tej nowej technologii bezprzewodowej, aby uniknąć wyizolowanych rozwiązań. Cel wprowadzenia jej do 2020 r. jest bardzo ambitny również z innych przyczyn. Istniejące dopiero co utworzone sieci 4G mają potencjał zwiększenia swojej wydajności do dużo ponad 1 000 Mbit/s, przedsiębiorstwa telekomunikacyjne przeprowadziły duże inwestycje na rzecz ich rozbudowy, zatem gotowość do kolejnej zmiany technologicznej może być raczej ograniczona, jeśli nie zostaną spełnione odpowiednie warunki ramowe.

9. Z zadowoleniem przyjmuje nowy system bonów na darmową sieć Wi-Fi, ustanowienie funduszu na rzecz sieci szerokopasmowych we współpracy z EBI, a także cel dotyczący zwiększenia finansowania po 2020 r. Uważa to za kroki we właściwym kierunku.

10. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji, by we współpracy z Komitetem Regionów do końca 2016 r. stworzyć partycypacyjną platformę na rzecz sieci szerokopasmowych, aby zapewnić wysoki poziom zaangażowania właściwych podmiotów publicznych i prywatnych oraz współpracę między nimi na potrzeby inwestycji w sieci szerokopasmowe i w celu uzyskania postępów w realizacji krajowych planów dotyczących dostępu szerokopasmowego. Jest gotowy do szeroko zakrojonej i konstruktywnej współpracy przy tworzeniu tej platformy.

11. Zgłasza następujące tematy do omówienia na posiedzeniu platformy: **warianty polityczne**: przeanalizowanie najlepszych wariantów polityki z uwzględnieniem kompetencji lokalnych i regionalnych oraz specyficznych potrzeb istniejących na poziomie lokalnym i regionalnym; **warianty dotyczące technologii**: omówienie technologii najbardziej odpowiednich dla tych obszarów; **warianty dotyczące finansowania**: udział EBI w obradach i analiza możliwej synergii między funduszami (Instrument „Łącząc Europę”, EFIS, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne), jak również nowego systemu bonów zaproponowanego dla WIFI4EU; **inne warianty**: środki na rzecz zwiększania przepustowości na poziomie lokalnym i regionalnym, przegląd inwestycji w IT i zasięgu łączności szerokopasmowej oraz wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych i administracji elektronicznej.

12. Jako główny **wynik działań platformy na rzecz sieci szerokopasmowych** postrzega jej wkład w szybszy, lepszy i bardziej zrównoważony rozwój szybkich sieci szerokopasmowych na wiejskich i słabo zaludnionych obszarach UE, wzięwszy pod uwagę ich poważne problemy strukturalne, gospodarcze i społeczne, a tym samym jej wkład w zmniejszanie przepaści cyfrowej na tych obszarach.

13. Stwierdza, że plany są zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, ponieważ chodzi o wykraczające poza granice państw członkowskich sprawy, którymi można się zająć w sposób jednolity, wartościowy i skuteczny, jedynie podejmując działania dotyczące całej UE.

14. Przyjmuje do wiadomości, że w europejskim jednolitym rynku cyfrowym chodzi o to, by, aby usunąć sztywne struktury i dokonać cyfryzacji rynku wewnętrznego UE. Celem przeglądu pakietu telekomunikacyjnego jest wspieranie europejskiej gospodarki i konkurencyjności, zachęcenie gmin do aktywnego udziału w jednolitym rynku cyfrowym oraz zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania Europejczyków w zakresie łączności.

15. Zauważa, że określenia takie jak „wiejski”, „oddalony”, „najbardziej oddalony” oraz „słabo zaludniony”, dodatkowo do niskiej gęstości zaludnienia, odstraszały inwestorów prywatnych od inwestowania w infrastrukturę ICT na takich obszarach. Obszary te, inaczej niż obszary miejskie, stoją przed wspólnymi wyzwaniem w zakresie wdrażania sieci szerokopasmowej, takimi jak np. strukturalnie mniejszy i rozdrobniony popyt oraz wyższe koszty budowy i utrzymania infrastruktury na jednostkę (tzn. na użytkownika końcowego).

16. Zwraca uwagę na fakt, że zwłaszcza zapotrzebowanie w zakresie łączności stanowi decydującą zachętę do inwestycji prywatnych, co oznacza, że na obszarach, na których gęstość zaludnienia nie gwarantuje popytu uzasadniającego koszty budowy, inwestycje nie są opłacalne dla uczestników rynku. Na obszarach, na których występują niedoskonałości rynku lub zakłócenia rynku, samorządy terytorialne mają do wypełnienia szereg bardzo różnych funkcji. Faktycznie można wykazać, że w kontekście inicjatyw na rzecz rozbudowy lub modernizacji sieci szerokopasmowych władze lokalne i regionalne w Europie odgrywają rolę instytucji finansowych, podmiotów podejmujących ryzyko czy inicjatorów lub pośredników.

Spoleczeństwo gigabitowe

17. Podkreśla znaczenie rozbudowy szybkich sieci szerokopasmowych nowej generacji, zwłaszcza na obszarach słabo zaludnionych. W tym kontekście należy powitać z zadowoleniem wszystkie działania regulacyjne oraz wszystkie środki finansowe.

18. Przestrzega przed nadmiernym przeciążeniem, które może wynikać z większej dostępności łączności o dużej przepustowości na obszarach doskonałości lub wiedzy. Na tych obszarach ogniskowałyby się działalność produkcyjna i następowałyby większy przyrływ ludności wraz z negatywnymi skutkami terytorialnymi. Natomiast na innych obszarach drastycznie by się ona obniżyła, zwłaszcza w zakresie innowacyjnej działalności cyfrowej i działalności zawodowej w dziedzinie technologii. Dlatego też trzeba w jak najbardziej jednolity sposób promować łączność o dużej przepustowości.

19. Zwraca uwagę na to, że dla rozwoju całej UE ważne jest, by rozwiązać problem tzw. ostatniej mili (lokalnych pętli abonenckich), co wymaga elastycznych środków.

20. Proponuje, aby od kolejnego okresu finansowania oprócz środków finansowych na rozwój sieci podstawowej przewidzieć również fundusze na rozbudowę sieci dostępowych na obszarach wiejskich i najbardziej oddalonych.

21. Zauważa, że opłaty za usługi łączności dostarczają przydatnych informacji na temat intensywności konkurencji i efektywności rynków telekomunikacyjnych. Porównanie tych cen umożliwia podmiotom, w tym operatorom telekomunikacyjnym, decydom politycznym i konsumentom, ocenę postępów w realizacji celów. Interesujące mogłyby być wskaźniki służące do porównywania cen usług łączności; zwraca na to uwagę OECD w raporcie „Measuring the Digital Economy. A New Perspective” [Pomiar gospodarki cyfrowej. Nowy punkt widzenia]⁽²⁾.

22. Podkreśla, że przy rozbudowie i planowaniu sieci istotne jest, by władze publiczne bezpośrednio dysponowały wolnym od zakłóceń dostępem do internetu. W celu zapewnienia jakości tych połączeń procesem tym powinno kierować państwo. Należy także udostępnić doradztwo na szczeblu lokalnym, dzięki czemu dokonywano by możliwie optymalnych inwestycji i jak największa liczba użytkowników mogłaby szybko zacząć korzystać z usług.

23. Zauważa, że na realizację celów Unii Europejskiej dotyczących dostępu do internetu szerokopasmowego i jego upowszechnienia do 2020 r. przewidziano już w okresie programowania 2014–2020 środki unijne w wysokości około 22 mld EUR przeznaczone na modernizację istniejącej lub budowę nowej infrastruktury szerokopasmowej. Środki finansowe UE mają decydujące znaczenie nie tylko ze względu na ich bezpośredni wkład w finansowanie infrastruktury szerokopasmowej, ale również z uwagi na wywoływany przez nie efekt mnożnikowy, ponieważ działają one jak zachęta do inwestycji z innych źródeł, w tym środków prywatnych.

Plan działania na rzecz sieci 5G

24. Podkreśla, że systemy telekomunikacyjne piątej generacji (5G) to najważniejszy element tworzenia społeczeństwa cyfrowego w najbliższych dziesięciu latach. Europa poczyniła znaczne wysiłki, by pokierować globalny rozwój w kierunku tej strategicznej technologii, w przypadku której łączność przewodowa i bezprzewodowa wykorzystuje tę samą infrastrukturę, co przyspieszy powstawanie połączonego społeczeństwa jutra. W ten sposób nie tylko poszczególnym użytkownikom, ale także połączonym z siecią przedmiotom („internet rzeczy”), oferowana będzie prawie powszechna łączność o bardzo dużej szerokości pasma. Wychodzi się z założenia, że przyszła infrastruktura 5G będzie wykorzystywana do najróżniejszych zastosowań i w najróżniejszych sektorach, w tym do celów komercyjnych (np. wspomaganie prowadzenia pojazdów, e-zdrowie, zarządzanie energią, być może zastosowania w dziedzinie bezpieczeństwa itd.).

25. Zwraca uwagę na opublikowany w kwietniu komunikat Komisji w sprawie normalizacji ICT⁽³⁾, w którym zaproponowano konkretne środki służące przyspieszeniu rozwoju wspólnych norm dzięki skupieniu się na pięciu obszarach priorytetowych, do których zalicza się łączność 5G.

26. Podkreśla zdecydowanie, że w każdym przypadku należy unikać wprowadzania niekompatybilnych standardów sieci 5G w poszczególnych regionach.

27. Zauważa, że poziom lokalny może wnieść wkład w rozbudowę sieci i może być pomocny przy składaniu wniosków i planowaniu sieci. W ten sposób już na etapie planowania i budowy nowych sieci 5G można będzie uwzględnić plany władz lokalnych dotyczące wytyczania nowych dróg i umiejscowienia innej infrastruktury.

⁽²⁾ Opublikowany 8 grudnia 2014 r., <http://www.oecd.org/sti/measuring-the-digital-economy-9789264221796-en.htm>.

⁽³⁾ COM(2016) 176 final, komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Priorytety w normalizacji ICT na jednolitym rynku cyfrowym”.

28. Za ważne uważa zwrócenie uwagi na to, że wprowadzenie w całej UE produktów i usług opartych na szybkich połączeniach sieci 5G możliwe jest tylko pod warunkiem zapewnienia na całym terytorium UE dostępności szybkiego internetu. Należy też unikać błędów, jakie zrobiono przy wprowadzaniu sieci 4G, i zadbać o to, by jakość i szybkość sieci w poszczególnych państwach członkowskich nie różniła się zbyt wiele. Budowa sieci 5G powinna przebiegać z tą samą prędkością i w tym samym czasie w całej UE.

Inicjatywa WiFi4EU (Wi-Fi dla Europy)

29. Przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę polegającą na tym, by wszystkim zainteresowanym władzom lokalnym zapewnić możliwość bezpłatnego udostępnienia obywatelom wysokiej jakości łączności Wi-Fi, w instytucjach publicznych i ich pobliżu, jak też w parkach, w miejscach publicznych itd. W UE istnieje jeszcze wiele miejsc, w których brak jest wystarczającego dostępu do internetu. Jest też wielu obywateli, których nie stać na wykupienie dostępu. Program ten pomógłby zaradzić temu problemowi.

30. Podkreśla, że należy dopilnować, by system ten ograniczał się tylko do nowych, dodatkowych punktów dostępu Wi-Fi. Należy unikać konkurowania finansowanych ze środków publicznych inicjatyw z już istniejącymi systemami prywatnymi.

31. Z zadowoleniem przyjmuje plany Komisji dotyczące szybkiego stworzenia możliwości realizacji programu WiFi4EU; zgodnie z aktualnymi planami władze lokalne mogłyby zacząć składać wnioski już na początku lata 2017 r.

32. Z zadowoleniem przyjmuje dotychczas niewykorzystywane w odniesieniu do pomocy UE, bazujące na bonach sektora publicznego szybkie rozwiązania finansowe, które można wdrożyć bez zwłoki i które szybko przyniosą wyniki, a wiążą się z małymi obciążeniami biurokratycznymi. Zaznacza jednak, że należy odpowiednio przewidzieć potencjalne słabości systemu bonów (brak przejrzystości, opóźnienia lub problemy związane z płatnościami, różne warunki udzielania zamówień publicznych w poszczególnych państwach członkowskich), by nie zniechęcać przedsiębiorstw do stosowania systemu bonów na potrzeby projektów.

33. Podkreśla, że przy rozdzielaniu środków finansowych należy znaleźć metody gwarantujące także mniejszym gminom i obszarom wiejskim korzystanie z WiFi4EU.

34. Podkreśla, że dostępne środki do rozdziału są ograniczone, a Komisja dąży do możliwie szybkiej i obejmującej całe terytorium realizacji inicjatywy WiFi4EU, dlatego też samorzędy terytorialne powinny zostać jak najwcześniej poinformowane o planowanym programie i warunkach udziału w nim.

35. Zaznacza, że wczesne otrzymanie informacji umożliwi ponadto władzom lokalnym rozpoczęcie przygotowań, tak by po publikacji zaproszenia do składania wniosków mogły szybko złożyć wnioski o środki i by dostępne zasoby mogły zostać bezzwłocznie wykorzystane z korzyścią dla danej społeczności, kraju i całej UE.

36. Jest zdania, że w kontekście zaangażowania władz lokalnych i regionalnych i wspierania wymiany informacji oraz najlepszych praktyk Komitet Regionów z pewnością powinien odgrywać decydującą rolę.

37. Uważa za ważne zwrócenie uwagi władz lokalnych na to, że są zobowiązane udostępnić łącza szerokopasmowe na potrzeby tworzonej sieci Wi-Fi oraz dbać o codzienne utrzymanie sieci. Wskazuje na to, że inicjatywa WiFi4EU musi mieć zrównoważony charakter i wiązać się z niskimi ogólnymi kosztami wdrażania dla władz lokalnych.

38. Zaleca opracowanie minimalnych wymogów dotyczących sieci WiFi4EU. Opracowanie jednolitych wymogów zapobiegnie tworzeniu sieci opartej na przestarzałej technologii czy problemom w zakresie jakości. Zaleca ponadto stworzenie strony internetowej prezentującej program WiFi4EU, która zawierałaby informacje na temat tej inicjatywy i utworzonych w jej ramach punktów dostępu.

39. Zwraca uwagę na to, że tworzone sieci muszą być bezpieczne dla użytkowników, i dlatego zaleca stosowanie modeli sieci opartych na eduroam⁽⁴⁾/govroam⁽⁵⁾. Taki model zapewnia użytkownikowi już uwierzytelnionemu w sieci roaming w całej Europie, a do uwierzytelniania użytkowników można wykorzystać rozwiązania eIDAS⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ eduroam – *World Wide Education Roaming for Research & Education* – ogólnoeuropejski system dostępu do sieci bezprzewodowej dla społeczności naukowo-akademickiej <https://www.eduroam.org/>.

⁽⁵⁾ Govroam to *government roaming* (roaming rządowy); jest to infrastruktura oparta na systemie RADIUS, <http://govroam.be/>.

⁽⁶⁾ Trust Services and eID – usługi zaufania i identyfikacja elektroniczna <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/trust-services-and-eid>.

40. Uważa, że z punktu widzenia przyjazności dla użytkownika pożądane byłoby, aby zrezygnować ze stosowania *captive portal* i w razie potrzeby dopiero po uwierzytelnieniu użytkownika kierować na *landing page*. Dzięki temu korzystanie z sieci będzie dla użytkowników końcowych łatwiejsze i szybsze. Wyświetlona po uwierzytelnieniu *landing page* mogłaby umożliwiać użytkownikom wywołanie informacji na temat usług oferowanych przez władze lokalne i zawierać krótką informację na temat celów inicjatywy WiFi4EU.

41. Podkreśla, że należy unikać pobierania danych użytkowników, ponieważ jest to dla nich nieprzyjemne i może wywoływać nieuzasadnione obawy, że dane zostaną wykorzystane do przesyłania reklam i innych niepożądanych celów. W związku z tym wyraża satysfakcję, że udostępnianie danych osobowych wymieniono jako jeden z czynników mogących przeszkodzić w uznaniu lokalnej łączności bezprzewodowej za bezpłatną.

42. Przyjmuje z zadowoleniem ideę, by sieć WiFi4EU podlegała stałej kontroli jakości i by jej wyniki były podawane do wiadomości publicznej.

43. Uważa stworzenie ogólnoeuropejskiej wspólnej sieci w ramach WiFi4EU (SSID) za niezbędne, gdyż z jednej strony byłoby to dobrą reklamą dla inicjatywy UE dotyczącej stworzenia darmowych sieci Wi-Fi, a z drugiej stanowiło znak towarowy ogólnoeuropejskiej szybkiej i bezpiecznej sieci Wi-Fi. Aby zwiększyć zakres inicjatywy, należałoby umożliwić włączanie się we wspólną markę na własny wniosek podobnym istniejącym systemom, które spełniają minimalne wymagania techniczne i wszystkie inne kryteria inicjatywy WiFi4EU, ale nie otrzymały wsparcia finansowego.

Bruksela, 8 lutego 2017 r.

Markku MARKKULA

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
